Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. v. post dominica[m] in passione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Visual Library

audiūt ⁊ ego ꝛc. Nā multiplex eſt vox xp̄i
vocātꝫ oues ſuas: vicꝫ exhortatio: īterioꝛ
inſpiratio: bn̄ficioꝝ elargitio: ⁊ tp̄alis fla/
gellatio. Sed heu multi nō audiūt: quibꝫ
improperabit illō Prouer. j. Vocaui, vos
et renuiſtis ꝛc. Sequit: Et ego cognoſco
eas. ſ. noticia approbatiua. ⁊ ſequūtur me
Heu q̄mmulti ſunt q̄ chr̄m ſequi nolunt.
Quidā aūt eū ficte ſequūtur: vt hypocri/
te: quidaꝫ lente: vt tepidi et negligentes.
Bern. q̄ꝫpauci ſunt o bone Jeſu q̄ poſt te
ire velint: cū tamē ad te ꝑuenire nemo eſt
qui nolit. Sequit: Et ego vitā eternā do
eis: et nō ꝑibunt in eternū. Aug. Sub au/
di, tanq̄ꝫ eis dixerit: Vos ꝑibitis in eter/
nū q2 nō eſtis ex ouibꝫ meis. Sequit: Et
nō rapiet eas quiſq̄ꝫ de manu mea. Et q2
nullus poſſit rape ꝓbat dicēs: Pater me⁹
quod dedit mihi maius omībus eſt. ſ. dei/
tas que eſt vna patris et filij. Unde ſub/
dit: Ego em̄ et pater vnū ſumus. ¶ Se/
cundo ꝓpter ingratitudinē ſue ꝯdicionis:
quia ei malum ꝓ bono reddebāt. Cum ei
dixiſſet dn̄s: Ego et pater vnum ſumus:
Suſtulerūt lapides vt lapidarent eum.
Auguſti. More ſuo duri ad lapides cu/
currerūt. Ipſe ꝟo domin⁹ dulciter eos re
pmens ⁊ eoꝝ ingratitudinēꝫ oſtendens
dr. Multa bona opa oſtendi vobis ex pa/
tre meo ꝓpter quod eoꝝ opus me lapida/
tis: cum tamē ex hoc me honorare debe/
retis. Notandum triplicē retributionem
boni ⁊ mali. vide dominica. iij. p⁹ Epiph.
ſermone. ij ¶ Tertio ꝓpter falſitatē ſue re
ſponſionis: quia reſponderunt: De bono
opere non lapidamus te: ſed de blaſphe
mia. ⁊ quia tu ꝛc. Volens autem domi/
nus ſuum tēperare furorem: oſtendit eis
ſe nō eſſe blaſphemū: ſed verum dei filiuꝫ
dr igit: Nonne ſcp̄tum eſt in lege veſtra:
quia ego dixi: dij eſtis: Si ergo illos dicit
deos ad quos ſermo dei factus eſt: et non
poteſt ſolui ſcriptura: quē pater ſanctifi/
cauit et miſit in mundum: vos dicitis: q̄a
blaſphemas. quia dixi: filius dei ſum. q̄ſi
di. Si filij dei adoptiui dicuntur dij: q̄re
filius dei naturalis nō dicatur deus. Se/
quitur: Si non facio opera patris mei:
nolite credere mihi: Si autē facio: etſi mi
hi nō vultꝫ credere. ſ. ꝓpter verba mea:
operibus credite. i. propter opera vt cog/
noſcatis et credatis quia pater in me eſt:
et ego in patre. O mira iudeoꝝ inſaniaꝫ
qui necꝫ verbis necꝫ operibus chriſti cre
dere voluerunt. Timendum eſt ne multi
eis ſint ſimiles. Multi enim vident lapi/
dare dominū: qui quāto plus exhortant:
tanto magis indureſcunt. ¶ Exemplū de
Cain qui poſt domini correptionē durioꝛ
fuit. Geneſ. iiij. Und incurrit horribilem
maledictionē. Simile exemplū de Pha
raone in Exod. pluribus locis. Exemplū
etiam de Saule. j. Regum. xviij. cuius
coꝛ nō potuit immutari nec per ꝟba Jo/
nathe filij ſui: nec ꝑ bn̄ficia Dauid. Ber.
Nemo duri cordis ſaluteꝫ vnq̄ꝫ adeptus
eſt.

Tertius art. Audiſtiꝫ ꝛc. Cauete ne
ſitis iudeis ſimiles in culpa: quia ex
conſequēti ſimiles eſſetis in pena: et ſic a
chriſto reprobari. Notate q2 iura dicunt
Pena vnius debꝫ eſſe metus alterius. ff.
de penis. l. Capitalium. §. Famoſus. ⁊. y.
q. viij. Quapropter. Forma parabolaꝫ de
ſocijs latronū iam ſuſpenſoꝝ in patibulo.
Qui idcirco multum timere debent: pre/
ſertim cum ſubterfugere non poſſint. Ex/
pone ꝛc. Bern. Qui ſocij ſunt in culpis: e/
runt in penis.

¶ Feria. v. poſt dominicā
in paſſione.

Ecce aſcēdi

mus ꝛc. In animo ꝯtrito
et ſpiritu humilitatis ſuſci
piamur. Daniel. iij. Sic dicunt qui aſcen
ſuri ſunt hieroſolymā ſe conformātes da/
nieli. In cuius oratione que pro epiſtola
ponitur tria obſeruantur que in orationi/
bus omnibꝫ obſeruāda ſūt. ¶ Primuꝫ eſt
inuocatio diuine miſericordie: cum dicit:
Domine deus populum tuuꝫ ꝛc. vſq̄ꝫ ibi
Et fac nobiſcum iuxta miſericordiā tuaꝫ
et ſm̄ multitudinē miſericordie tue.
¶ Secundum eſt recognitio miſerie no
ſtre: ibi: Quia imminuti ſumus: vſq̄ꝫ: ⁊ q̄
rimus faciem tuā. Ne cōfun. ꝛc. ¶ Tertiū
eſt intentio diuine glie: vt. ſ. quod petitur

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ad dei gloriam petat. Jō di. Erue nos in
mirabilibꝰ tuis: ⁊ da gloriā noī tuo ⁊c̄.

Ecce. ⁊c̄.

Primꝰ articulꝰ. An i chrō fuerit tri
ſticia ſm̄ portionē ſuperiorē. Qꝫ nō:
qꝛ ibi erat ſūmū gaudiū. Cōtra. pſ̄. in pſo
na chrī. Repleta eſt malis aīa mea. Re/
ſpōdet doctor ſubtilis in. iij. diſ. xv. Por/
tio ſuperior accipit dupliciter. Uno mō
ſtricte: vt reſpicit ſola eterna. Alio modo
large. vt ſcilicꝫ iudicat de quocūqꝫ ſm̄ re
gulas eternas per intellectū: ⁊ voluntas
vult: referendo ad eterna. Primo modo
portio ſuperior nō poteſt ordinate triſta/
ri qꝛ talis triſticia ſequeret ad nolle deū
in ſe: vel aliquā ſibi intrinſecā perfectionē
ineſſe. Scd̄o loquēdo de portiōe ſuperio/
ri: talis portio de tribꝰ poteſt triſtari. Pri/
mo de carentia fruitionis reſpectu obie/
cti eterni. Scd̄o modo de peccato ſuo vel
alterius Tertio modo de alijs malis ſuo
ſuppoſito diſcōuenientibꝰ ⁊ alijs ꝑſonis di
lectis: Quo ad primū aīa chriſti nō tri
ſtabatur: q̄ ad ſcd̄m nō triſtabat de ꝓprio
ſed de alieno peccato puta de infidelitate
diſcipulorꝫ de crudelitate iudeorꝫ ⁊ de in/
gratitudine q̄rūcūqꝫ malorꝫ: Quo ad tciū
triſtabatur de penis quas ſuſtinuit: ⁊ de
doloribꝰ noſtris ⁊ aliorū. Hoc ſco. Pro
fundamēto. Uerus certe amor eſt q̄ nos
chrs dilexit: qui tot penis ⁊ doloribꝰ ꝓ
nobis ſe ſubiecit. Gal. in alexād. Ille eſt
verus amor miſerū qui nō faſtidit amicū
Nos itaqꝫ chrs vere voluit amicos eē nō
ad ſuā: ſed noſtrā vtilitatē. Nam vt dicit
Ariſto. ix. Ethi. Felici opus eſt amicꝫ nō
a quibus beneficiū ipſe accipiat: ſꝫ quibꝰ
potius beneficiū impendat. Sed q̄ritur
An chrs ꝓpter nos etiā in ſupiori portio/
ne triſticiā accepit. Dic. rn̄. vt ſ. Ex q̄ con
clude ꝙ cordialit chrūs nos dilexit: q̄ in
ſe toto triſticiā ꝓ nobis ſuſtinere voluit.
Jō bn̄ di. Bern. in ſer. de ſacramēto eu/
chariſt. Mors chrī ⁊ paſſio opus eſt ſine
exēplo: grā ſine merito: hūilitas ſine mō.
donū ſine ꝓcio. Primū reſpicit paſſiōis ſui
acerbitatē. Scd̄m imeritā dei charitatē
Tertiū imitabilē exēplaritatē. Quartum
multiplicē fecūditatē O petōres mihi: lu/
brici ſuperbi: ⁊ huiuſmōi qui chrm nō di/
ligitis q̄ ſe totū ꝓ vobis penis expoſuit.

Et cur hoc niſi vt nobis oſtenderet qꝛ de
q̄o ſumus in eius obſequiū oīno debemꝰ
impendere ⁊ corda noſtra ſemꝑ ad eū di/
rigere. Figura in ve. te. Adorabant ad
occidentē. Qꝛ ſcꝫ totꝰ ve. legis ſtatus or/
diabat ad occaſum. i. ad mortē chrī. In
nouo autē teſtamēto adoramꝰ ad orientē
q. ad chrm crucifixū aſpicientes. Qui in
cruce pendens reſpiciebat ad occaſum.
Heb. xij. Aſpicientes in au. fi. ⁊ cō. ieſum
Quiſo ꝓpo. ſibi gaudio ſuſtinuit crucē ⁊c̄

Secūdus articulꝰ. In euangelio q̄d
ſcribit. Jo. vij. Oñdit iduratio ⁊ di
gna reprobatio iudeorꝫ: ⁊ hoc ex tribus.

Primū eſt pplorꝫ cōuerſio.

Scd̄m eſt miniſtrorꝫ reſpōſio.

Tertiū eſt iudeorꝫ excecatio.

Primū ⁊c̄. Naꝫ ſicut di. euāgeliū. Quidā
de turba cū audiſſent ſermones ieſu dice/
bant. Hic eſt vere ꝓpheta. Alij dicebant.
Hic eſt chrs: ⁊ tn̄ phariſei ⁊ ſcribe incre/
duli remanebant. Nā ⁊ ipſi ⁊ q̄ eis adhe/
rebāt dicebāt. Nūqd a galilea venit chri
ſtus. Nonne ſcriptura di. qꝛ ex ſemine da
uid: ⁊ de bethleē ca. vbi erat dauid venit
chrs. Diſſenſio itaqꝫ facta eſt in turba ꝓ
pter eū. Alchuinꝰ. Nouerāt quidē q̄d de
chrō ꝓdixiſſent ꝓphe: ſed ignorabant oīa
in ipo fuiſſe cōpleta. Chryſo. Oia malicia
ſe loquunt. Scd̄m eſt miniſtrorꝫ rnſio.
quia cum rediſſent ad pontifices ⁊ phari
ſeos īterrogati ſūt ab eis. Quare nō addu
xiſtꝫ illū: Uide fatuitatē illorꝫ. Nā vt di.
Alchuinꝰ. Qui eū lapidare volētes tene
re nō potuerūt: miniſtros arguūt: q̄re eū
nō adduxerūt. Rn̄derūt aūt miniſtri. Nū
ꝙ ſic locutus eſt hō ſic hic loqt. Chryſo.
Ecce ſcribe ⁊ phariſei miracula videntes
⁊ ſcripturas legentes nihil ꝓfecerūt: mini
ſtri vero nihil horū habētes ab vna ſola
allocutione ſūt capti: ⁊ qui abierant vt li/
garent redierūt ligati miraculo. Et nō di/
xerūt. Nō potuimꝰ ꝓpter turbā: ſꝫ ꝓpe ſa/
pientiā chrī di. Nūquā ſic locutꝰ eſt. ⁊c̄
Nec tamē longū ſermonē audierāt. Cum
eīn mens fuerit incorrupta: nō longis ſer
monibus eſt opus. Et h̄ ptꝫ ꝙ ſit vtile au
dire verbū dei. Quod habet triplicē effi/
caciam. Primo illuminatiuā fugando te
nebras ignorantie ⁊ erroris. ⁊ h̄ patet in
iſtis qui ad chrm venerant ceci: ⁊ illumi/

nati redierūt. Pſ. Declaratio ſer. tuo. ill. ꝛc. ¶ Scḋo inflamatiuā amoꝛe dei. Pſal. Ignitū eloquiū tuū vehemēter. ꝛc. Hoc igne accenſi fuerunt miniſtri illi. ¶ Tertio roboꝛatiuā repmēdo culpe opa: et diabolicas inſidias: ꝛ foꝛtificādo ad bona opa. Prouerb. xxx. Sermo dei clypeus eſt ſperantibꝫ in ſe. Hoc etiā parz in miniſtris illis: qui redeūtes intrepidi teſtimoniū phibuerūt de ſapia chr̄i. ¶ Tertiū eſt ipoꝝ pncipū excecatio. Unḋ qi ceci rn̄derunt miſtris: Nunqd et vos ſeducti eſtis? Nūqd ex pncipibꝫ aliqs cre. in eū aut ex phariſeis? ſed turba hec que nō nouit le. ma. ſunt. Chryſ. Ab argumēto inſipiēti ꝯtra eos ſyllogizant di. Nunqd ex pncipibꝫ ꝛc. Quia ꝓo dixerūt: ꝙ nullus pncipum credidit in eum: Ad hoc excludendū dicit nicodemꝰ ad eos: ille q venit ad ieſum nocte: q vnus erat ex ipis: Nunqd lex noſtra iudicat hoiem niſi pus audierit ab ipo et cognouerit qd faciat? Aug. Credebāt em̄ ꝙ ſi tm̄modo eū vellēt audire pariter foꝛte ſiles fierēt illis q miſſi fuerāt tenere: et redierūt credētes. Ipſi autē excecati pſuaſionē veritatis nō receperūt: ſꝫ magis iniurioſe nicodemū qſi ſcripturas neſcientē arguerūt di. Nunqd et tu galileꝰ es? qſi a galileo ſeductus: Scrutare ſcripturas et vide: quia a galilea ꝓpheta nō ſurgit. Et reuerſi ſunt vnuſquiſqꝫ in domū ſuā. Alchuinꝰ Nullo pacto negocio: vacui fide: reuerſi ſunt in domū infidelitatis ꝛ impietatis ſue. ¶ Sed q̄rit: Que eſt cauſa tante excecationis? Dico pmo ꝙ ſua ſupbia. Supbo oculo nō videt veritas. Auguſt. Supbia nō meret illumiari. Illi aūt erāt ſupbiſſimi: vt dn̄s teſtat Mat. xxiij. Dico ſcḋo ꝙ ſua inuidia. Sap. vj. Homo inuidꝰ nō erit pticeps ſapiētie. Phariſei āt graue inuidiā ꝯtra dn̄m ꝯceperāt: qꝛ eoꝝ vicia arguebat. Dico tertio ꝙ ſua auaricia q terrā interponit int coꝛ humanū et verū ſolē chr̄m: Greg. in moral. Sollicitudo tpalium moꝛs eſt et excecatio ſpiritualiū. Ipſi autē phariſei auari erāt. Unḋ Luce xvj. Audiebāt oia hec phariſei q erāt auari et deridebāt eū. O q̄nta eſt ſtulticia auaroꝝ q de ſolis trāſitoꝛijs cogitabāt qſi nō eſſent moxturi: de tpe futuro qḋ ſolum i diuina ptāte eſt: diſponere pſumentes.

¶ Exemplū Luce. xij. ḋ diuite q dicebat: Aia mea mlta bona habes repoſita in annos pluri. ꝛc. Cui dictū ē. Stulte hac nocte aiaꝫ tuā repetēt a te demōes: q aūt paraſti cuiꝰ erūt? Sic ē ois q theſaurizat: et nō ē i deū diues. Pſ. Dormierūt ſomnū ſuum; ꝛ nihil iuenerūt oēs viri diuitiaꝝ in manibus ſuis.

Tercius articulus. auḋ. ꝛc. Cauete ne ſiſtes ſitis phariſeis excecatis ꝛ induratis ꝯorate. Cōtumax ē q veire cōtēnit. ff. de re iudicata. l. Cōtuma. Et etiā q impedit ne citatio poſſit ad euꝫ ꝑuenire. Extra: vt lite non ꝯteſtata. c. Qm̄ frequēter. Pone caſū iuxta pdicta Et expōe. qui ſtatim poſt pctm̄ nō venit ad iudiciū cōfeſſionis ad qḋ vocat a deo. Itē qui ipedit ne exhoꝛtatio ſaluꝫ ꝛ pctoꝝ deteſtatio veniant vſqꝫ ad coꝛ. Qḋ vtiqꝫ ipedimētū fit ꝑ delectatōeꝫ pcti ꝛ induratōem coꝛdis. Attendite o miſeri: tollite cōtumaciā. qm̄ ſic habet. ij. q. iiij. Quāto: In cōtumacia pſiſtētibꝫ ſeueritas eſt oſtendenda.

¶ Feria. vj. poſt. do. in paſſione.

Ecce aſcēdi.

Dn̄e. oēs q te derelinquūt ꝯfundent. Hiere. xvij. Tales ꝗ nō aſcendet hieroſolymā. Cauete ꝗ ne derelinqāꝫ dn̄m: ad qḋ hoꝛtant tria in epl̄a notāda. Prim eſt pctoꝝ miſia. cū dr Dn̄e oēs q te dere. cō. ꝛc. ꝛc. Scḋꝫ ē iuſtoꝝ rū ꝯfidētia. ſ. in deo. Iḋ. dr Hiere. ad deū Sana me dn̄e ꝛ ſanaboꝛ ſaluū me fac vſqꝫ ibi. In die afflictōis mee. Terciū eſt deitatis iuſticia. ibi. Cōfundant q me pſequūtur. ꝛc. hoc dr non ex zelo vidicte: ſed zelo iuſticie: ꝛ volūtatē ſuā confoꝛmādo volūtati diuie quā ſpū ꝓphetico cognoſcebat.

¶ Ecce. ꝛc.

Rimꝰ arti. An in chr̄o fuerit nc̄itas moꝛiēdi. Q, nō. Io. x. Neo tollit aiaꝫ mea a me: ſꝫ ego pono eā a meipſo. Cōtra Boetiꝰ in li. de duabꝫ naturis ꝛ vna pſona dr ꝙ chr̄s de ſtatu gl̄ie aſſumpſit peccādi ipoſſibilitatē. de ſtatu innocētie pcti imunitatē. de ſtatu nature lapſe paſſibilitatē. ¶ Rn̄det Bon. i. iij. diſt. xv. vel xvj.